

Türkmenistanyň Saglygy goraýyş we
derman senagaty ministriň
2018-nji ýylyň “22” maýynda
173 belgili buýrugy bilen tassyklanyldy

Dogluş hakynda lukmançylyk şahadatnamasynyň doldurylyşy we berlişi hakyndaky Düzgünnama

I. Umumy düzgünler

1. Dogluş hakynda lukmançylyk şahadatnamasynyň doldurylyşy we berlişi hakyndaky Düzgünnama (mundan beýläk - Düzgünnama) Türkmenistanyň Maşgala kodeksine, “Raýatlaryň saglygynyň goralmagy hakynda” Türkmenistanyň Kanunyna, Türkmenistanyň Prezidentiniň 2014-nji ýylyň 2-nji iýunynda çykaran 13682-nji kararyna hem-de Türkmenistanyň beýleki kadalaşdyryjy hukuk namalaryna laýyklykda işlenip taýýarlanylady.

2. Çaganyň dogluşynyň faktyny tassyklaýan we çaganyň dogluşyny döwlet tarapyndan bellige almak üçin esas bolup durýan, Dogluş hakynda lukmançylyk şahadatnamasy (103/h) (mundan beýläk – dogluş hakynda şahadatnama) dogluşyň bolup geçen saglygy goraýyş edarasy tarapyndan berilýär.

3. Dogluş hakynda şahadatnama, Çaganyň hukuklary baradaky Konwensiýanyň 6-njy we 7-nji maddalaryna laýyklykda, diri çaganyň dogluşynyň faktyny tassyklaýan saglygy goraýyş resminamasy bolup durýar.

4. Dogluş hakynda şahadatnamanyň blanklary hem-de olaryň bölekleri kitapçalara çatylýar, belgilenýär, saglygy goraýyş edaranyň ýolbaşçysynyň goly we saglygy goraýyş edaranyň doly ady görkezilen möhri bilen berkidilýär.

5. Dogluş hakynda şahadatnamanyň blanklary saglygy goraýyş edaranyň ýolbaşçysynda ýa-da olaryň saklanmagyna we berilmegine jogapkär işgärde saklanylýar. Dogluş hakynda şahadatnamalar we olaryň bölekleri belgilenýär, ýagny olarda ilki edaranyň kody (Hojalyk subýektleriň umumy klassifikatory boýunça kody (HSUK), soňra – dogluş hakynda şahadatnamanyň tertip belgisi goýulýar.

6. Dogluş hakynda şahadatnamalaryň doldurylan blanklary hem-de olara degişli bölekleri nädogry doldurylan halatynda, olaryň üsti çyzylyp we ýüz tarapynda “Zaýalanan” diýen ýazgy edilýär. Zaýalanan dogluş hakynda şahadatnamalaryň blanklary hem-de olaryň bölekleri kitapçada galdyrylýar we bellenilen tertipde ýok edilýär.

7. Dogluş hakynda şahadatnama ýitirlen, zaýalanan, ýazgylary okap bolmaýan, goýlan möhri görünmeýän we beýleki halatlarda, şu Düzgünnamanyň on dördünji böleginde görkezilen şahslaryň ýazmaça arzasy esasynda ýokarky sag burçynda “Nusga” diýlen ýazgy bilen onuň öwezligi berilýär. Şunda çaganyň doglan ýerindäki şeýle hem onuň ata-enesiniň (olaryň biriniň) ýaşaýan ýerindäki Raýat ýagdaýynyň namalarynyň ýazgysynyň (mundan beýläk – RÝNÝ) döwlet edarasyndan dogluş hakynda nama ýazgysy ýokdugy barada maglumat alynýar.

8. Dogluş hakynda şahadatnamalaryň bölekleri, dogluş hakynda şahadatnamanyň berlen senenama ýylyndan soň 25 ýyl saklanylýar, soňra bellenen tertibe laýyklykda ýok edilýär.

9. Saglygy goraýyş edarasynyň ýolbaşçysy (baş lukmany) dogluş hakynda şahadatnamalaryň dogry doldurylýşyna, wagtynda berilmegine we saklanylmagyna gözegçiligi üpjün etmeklige borçlydyr.

II. Dogluş hakynda şahadatnamanyň berilmeginiň tertibi

10. Dogluş hakynda şahadatnama:

1) dogluşyň bolup geçen saglygy goraýyş edarasy tarapyndan;

2) saglygy goraýyş edarasyndan başga ýerde bolan dogrumda saglygy goraýyş kömegini beren işgäriň işleýän edarasy ýa-da dogrumdan soň çaganyň ejesiniň ýüz tutan saglygy goraýyş edarasy tarapyndan berilýär.

11. Dogluş hakynda şahadatnama dogrumyň bolup geçen saglygy goraýyş edarasynyň işgäri (lukman akuşer-ginekolog, feldşer, akuşerka) ýa-da dogrumyň saglygy goraýyş edarasyndan başga ýerde bolan ýagdaýynda dogrumda we (ýa-da) dogrumdan soňky döwürde çaganyň ejesine lukmançylyk kömegini beren saglygy goraýyş işgäri tarapyndan doldurylýar.

Çaganyň dogluşynyň fakty tassyklanylman dogluş hakynda şahadatnamanyň doldurylmagy gadagan edilýär.

12. Dogluş hakynda şahadatnama her bir diri doglan çaga doldurylýar.

Köp düwünçekli dogrum bolan halatynda, dogluş hakynda şahadatnama her diri çaga aýratyn doldurylýar.

13. Çaganyň dogluşynyň hasaba alynmaklygyna doglanda agramy 500 gr we ondan ýokary hem-de gestasiýa möhleti 22 hepde we ondan ýokary bolan diri çaga dogluşlaryň ähli ýagdaýlary degişlidir.

Göwreliligiň möhleti 22 hepdeden az ýa-da doglanda agramy 500 gramdan az bolan ýa-da agramy belli bolmadyk ýagdaýynda, boýy 25 sm-den kiçi doglan çagalara dogluş hakynda şahadatnama olar doglandan soň 168 sagatdan (7 gije-gündizden) köp ýaşan ýagdaýynda berilýär.

Öli doglan çagalara dogluş hakynda şahadatnama doldurylmaýar.

14. Dogluş hakynda şahadatnama çaganyň ata-enesine (olaryň birine) ýa-da çaganyň garyndaşlaryna, goňşularyna, çaganyň doglan saglygy goraýyş edarasynyň administrasiýasyna ýa-da hossarlyk we howandarlyk edaralaryna ýa-da ata-enesi syrkaw bolanda ýa-da başga sebäpler boýunça almak mümkinçiligi bolmadyk ýagdaýlarda - başga adamlara, pasport ýa-da onuň ornuny tutýan resminama görkezilen ýagdaýynda berilýär.

15. Dogluş hakynda şahadatnamanyň böleginde ony alan adamyň familiýasy, ady, atasynyň ady, garyndaşlyk derejesi (eger garyndaşy bolmasa – gatnaşygyň derejesi), alan senesi, şahsy goly görkezilýär.

Çaganyň ölümi ejesiniň hassahanadan (dogrum bölüminden) çykmazdan ön bolan ýagdaýynda, saglygy goraýyş edarasy tarapyndan çaganyň ölen gününden üç gije-gündiziň dowamynda dogluş hakynda şahadatnama hem-de Perinatal ölümi

hakynda lukmançylyk şahadatnamasy (106-2/h) doldurylyp, RÝNÝ edarasyna iberilýär.

III. Dogluş hakynda şahadatnamanyň doldurylýşynyň tertibi

16. Dogluş hakynda şahadatnama döwlet dilinde, gök reňkde syýaly ruçka bilen, düşnükli ýazyşda ýa-da kompýuter tehnologiýalaryny ulanmak arkaly doldurylýar, onda gysgaltmalara ýol berilmeýär.

17. Aýratyn ýagdaýlarda, dogluş hakynda şahadatnamanyň ýazgysyna üýtgetmeler, goşmaçalar we (ýa-da) düzedişler girizilen mahalynda „üýtgetmelere, goşmaçalara we (ýa-da) düzedişlere ynanmaly“ diýen (degişlisini saýlap) ýazgy edilip, düzedişleri girizen şahsyň goly we saglygy goraýyş edaranyň möhri bilen tassyklanylýar. Dogluş hakynda şahadatnamada ikiden köp düzediş girizmeklige ýol berilmeýär. Dogluş hakynda şahadatnamada ikiden köp düzedişler ýa-da goşmaçalar giriziljek bolsa, onda täze dogluş hakynda şahadatnama doldurylýar.

18. Dogluş hakynda şahadatnama gerek maglumatlary girizmek we degişli bellikleriň aşagyny çyzmak arkaly doldurylýar.

19. Dogluş hakynda şahadatnamanyň ähli bentleri doldurylmalydyr. Degişli maglumatlaryň ýoklugy sebäpli dogluş hakynda şahadatnamanyň şol ýa-da beýleki bir bendiniň doldurylmagy mümkin bolmadyk ýagdaýynda, „belli däl“, „anyklanylmady“ diýen ýazgylar edilýär ýa-da çyzyk goýulýar.

20. Dogluş hakynda şahadatnama doldurylanda lukman (feldşer, akuşer) tarapyndan saglygy goraýyş edaranyň doly ady, öz familiýasy, ady, atasynyň ady görkezilýär.

21. Dogluş hakynda şahadatnamanyň doldurylýşy şu tertip boýunça amala aşyrylýar:

1) 1-nji bentde çaganyň ejesiniň şahsyýetini tassyklaýan resminamanyň maglumatlary boýunça familiýasy, ady, atasynyň ady (bar bolan ýagdaýynda) ýazylýar.

2) 2-nji bentde çaganyň ejesiniň doglan senesi - ejesiniň şahsyýetini tassyklaýan resminamanyň maglumatlary boýunça doglan güni, aýy, ýyly görkezilýär;

3) 3-nji bentde çaganyň ejesiniň milleti görkezilýär;

4) 4-nji bentde çaganyň ejesiniň pasportyndaky (ýa-da onuň ornuny tutýan resminamadaky) ýaşayan ýeri boýunça ýazga ýa-da bolýan ýeri boýunça bellige alnan ýerine, eger-de ýazga ýa-da bellige alynmadyk bolsa hemişelik ýa-da köplenç ýaşayan ýerine laýyklykda öý salgysy barada maglumatlar girizilýär;

5) 5-nji bentde çaganyň doglan senesi: güni, aýy, ýyly we wagty (sagady, minudy) görkezilýär. Maglumatlar dogrumyň taryhyndan (096/h), ösüş taryhyndan (097-1/h) we beýleki resminamalardan alynýar.

6) 6-njy bentde çaganyň doglan ýeri barada maglumatlar girizilýär: welaýat, etrap, şäher, oba. Bu maglumatlaryň bolmadyk halatynda „belli däl“ diýen ýazgy edilýär. Dogrumyň bolan ýeri barada maglumatlar görkezilýär: hassahanada, öýde, başga ýerde, belli däl;

7) 7-nji bentde çaganyň jynsy (erkek, aýal) görkezilýär;

8) 8-nji bent “Çaganyň ady” – ata-enesiniň ýa-da şu Düzgünnamanyň on dördünji böleginde görkezilen şahslaryň islegi boýunça doldurylýar, eger islemeyän bolsa - doldurylmaýar;

9) 9-njy bentde çaganyň doglan wagtyndaky agramy gramda 0,1 gr çenli takyklygynda, çaganyň doglan wagtyndaky boýy santimetrde 0,5 sm çenli takyklygynda girizilýär.

22. Dogluş hakynda şahadatnamanyň alnan senesi harp bilen we san görnüşlerde görkezilýär.

23. Dogluş hakynda şahadatnamany dolduran lukmanyň (feldşeriň, akuşeriň) familiýasy, ady, atasynyň ady, goly, saglygy goraýyş edaranyň ýolbaşçysynyň familiýasy, ady, atasynyň ady, goly, saglygy goraýyş edaranyň möhri bilen tassyk edilýär.

24. Dogluş hakynda şahadatnamanyň böleginde maglumatlar dogluş hakynda şahadatnamadaky maglumatlara doly laýyk gelmelidir.

25. Dogluş hakynda şahadatnamanyň böleginde şu Düzgünnamanyň ýigrimi birinji böleginde görkezilen maglumatlardan başga-da, çaganyň ejesine, göwrelilige, dogruma we çaga degişli şu aşakdaky goşmaça maglumatlar görkezilýär:

1) 5-nji bende ejesiniň maşgala ýagdaýy barada maglumatlar girizilýär: nikada duran ýa-da nikada durmadyk;

2) 6-njy bent ejesiniň sözlerinden doldurylýar, biliminiň görnüşiniň aşagy çyzylýar: mekdebe çenli, umumy orta, başlangyç hünär, orta hünär, ýokary hünär, ýokary okuw mekdebinden soňky hünär;

3) 12-nji bentde çaga göwreliligiň haýsy möhletinde doglandygy görkezilýär;

4) 13-nji bentde näçinji göwrelilik, näçinji dogrum barada maglumat görkezilýär;

5) 14-nji bentde ejesiniň näçinji doglan çagasy bolup durýandygy barada maglumat görkezilýär;

6) 15-nji bentde dogrumyň tertibi görkezilýär (bir düwünçekli dogrum, ekizleriň birinjisi, ekizleriň ikinjisi). Dogrumyň başga tertibinde çaga nähili dogrumdan we näçinji bolup doglandygy ýazylýar (üçemleriň ikinjisi, başdüwünçekli dogrumyň üçünjisi we ş.m.);

7) 16-22-nji bentlerde häzirki göwreliligiň saglygy goraýyş howp faktorlary, göwrelilik döwründe beýleki howp faktorlary, dogrumda ýüze çykan gaýra üzülmeler, akuşerçilik emler, bäbeklik döwrüniň gaýra üzülmeleri, doga kemislikler (ösüş kemçilikleri, deformatsiýalar we hromosom bozulmalar), durmuş faktorlary görkezilýär.

26. Dogluş hakynda şahadatnamanyň böleginde dogluş şahadatnamany dolduran lukmanyň (feldşeriň, akuşeriň) familiýasy, ady, atasynyň ady görkezilýär we gol çekilýär.

27. Dogluş hakynda şahadatnamanyň böleginde dogluş şahadatnamany alan adamyň familiýasy, ady, atasynyň ady, garyndaşlyk (gatnaşygynyň) derejesi, alan senesi, şahsy goly görkezilýär.

28. Dogluş hakynda şahadatnama berlendigi barada saglygy goráyyş resminamalaryň degişli hasaba alyş formalarda – Ösüş taryhynda (097-1/h), Dogluş hakynda lukmançylyk şahadatnamalary hasaba alyş kitabynda (724/h) bellik edilýär.